

Tukilinja-säätiön TOIMINTAKERTOMUS

1.1. – 31.12.2022

Sisällys

Tukilinja-säätiö	3
Tukitoiminnan periaatteet	4
Tukitoiminnan keinot	6
Tukitoiminta vuonna 2022	7
Apurahojen saajat	10
Tietotekniset opiskelu-, työ- ja toimintavälineet.....	13
Opiskelun tukeminen	13
Harrastamisen tukeminen.....	14
Työllistymisen tukeminen	14
Yhteisöapurahat.....	14
Yhteistyönä toteutettu tuki	16
Henkilöstö	18
Lahjoitusvarainhankinnan kehittäminen	19
Hallinto ja toimintaperiaatteet	20
Talous ja varojen hoito.....	20
Varojen hoito	20
Lähipiiritapahtumat.....	21
Riskienhallinta	22
Kuluvan vuoden 2023 näkymät.....	22

Tukilinja auttoi Poikolan perheen pyöräilyharrastuksen alulle myöntämällä pyörät pojille ja äidille. Perheen tytär sai apurahan polkupyörään vuonna 2022.

Tukilinja-säätiö

Tukilinja-säätiön tarkoituksena on vammaisten ja pitkäaikaisesti toimintarajoitteisten henkilöiden yhdenvertaisuuden ja tasavertaisten toimintamahdollisuuksien edistäminen. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö jakaa apurahoja yksityishenkilöille ja yhteisöille. Myönteisiä apurahapäätöksiä tehtiin toimintakaudella 1.1.–31.12.2022 yhteensä 558 273 eurolla.

Tukilinja myönsi apurahan Timo Averjanoville pöytätenniksen kilpailumatkoihin vuonna 2022.

Tukitoiminnan periaatteet

Tukilinja-säätiö on ainoa vammaisalan toimija Suomessa, joka suuntaa tukensa kaikille tuen tarpeessa oleville vammaisille ja pitkäaikaisesti toimintarajoitteisille henkilöille diagnoosista ja iästä riippumatta. Apurahat on tarkoitettu henkilöille, joilla on pitkäaikainen fyysinen tai psyykinen toimintarajoite, joka vaikeuttaa arjessa toimimista. Liikunta- ja aistivamman ohella tällaisen rajoitteen voivat aiheuttaa myös pitkäaikais sairaus, mielenterveysongelma tai neurologinen poikkeavuus.

Yhdenvertaisuuden edistämiseksi apurahat suunnataan ensisijaisesti vähävaraisille, toimintarajoitteisille

yksityishenkilöille, jotka asuvat Suomessa pysyvästi. Apurahoja voidaan myöntää myös pienten yhteisöjen toimintaan. Lisäksi säätiö jakaa apurahoja ja tunnustuspalkintoja yhteistyössä muiden vammaisalan toimijoiden kanssa.

Apurahat on tarkoitettu edistämään saajan koulunkäyntiä, opiskelua, työllistymistä ja harrastamista. Niillä voidaan tukea myös muuta itsenäistä ja aktiivista toimintaa, joka edistää osallisuutta yhteiskunnassa.

Apurahoja myönnetään seuraavassa tärkeysjärjestyksessä:

1. Työllistymisen tukeminen.
2. Koulunkäynnin ja opiskelun tukeminen.
3. Harrastamisen ja aktiivisen elämän tukeminen.

Apurahoja ei myönnetä yleisiin elinkustannuksiin, hoitokuluihin, terapiakuluihin ja -välineisiin tai sellai-

seen toimintaan tai välineisiin, jotka työnantaja, vakuutuslaitos tai julkisen sektorin toimija on lain mukaan velvollinen hakijalle kustantamaan. Apurahoja ei myönnetä myöskään kuntien tai kaupunkien oman toiminnan tai niiden omistamien laitosten ja yhtiöiden (esimerkiksi asumisyksiköiden) toiminnan kuluihin tai välinehankintoihin.

Tukilinja-säätiön apurahoja ei pääsääntöisesti myönnetä takautuvasti jo syntyneisiin kuluihin tai tehtyihin hankintoihin.

Kuva: Oona Kokko

Tukilinja-apurahatoimintaan ja vammaisten ihmisten yhteiskunnalliseen tilanteeseen voi tutustua Tukilinja-lehden kautta. Sen sisällön tuottajista moni on itsekin vammaisen. Somevaikuttaja Katariina Räikkönen kirjoitti numeroon 6/2022 jutun media-alan opintojensa käynnistymisestä tic-oireista huolimatta.

Tukilinja myönsi vuonna 2022 apurahan Miekin teen taidetta -hankkeelle, jossa toteutettiin taidenäyttely elokuussa 2022.

Tukitoiminnan keinot

Säätiö pyrkii myöntämään tukensa siten, että se kohdistuu suoraan toiminnasta aiheutuviin kuluihin tai tarvittavan apuvälineen hankintaan. Siksi suurin osa tuesta toimitetaan perille laskutuslupien muodossa.

Säätiössä työskentelee neljä tukitoiminnan työntekijää. Heidän työtehtäviinsä kuuluu hakemusten

yksilöllinen käsittely ja tuen perillemenon varmistaminen. Lisäksi he antavat asiantuntevaa neuvontaa tuen hakijoille. Neuvonta liittyy Tukilinja-säätiöltä haettaviin palveluihin ja apuvälineisiin, mutta myös niihin lakisääteisiin palveluihin, tukitoimiin ja apuvälineisiin, joihin asiakkaat ovat oikeutettuja.

Taide- ja mielenterveysjärjestö Taiteen Sulattamo sai Tukilinjan Vuoden Toimija -apurahan 2016. Vuonna 2021 se sai Tukilinjalta apurahan harjoitustilan vuokraan, jossa toiminta jatkui 2022.

Tukitoiminta vuonna 2022

Apurahat myönnetään pääsääntöisesti hakemusten perusteella. Hakemukset ovat jaoteltu seuraavasti niiden tyyppisten hakukohteiden ja hakijatahojen mukaisesti. Apurahojen kuvaukset ja ohjeet niiden hakemiseen löytyvät Tukilinjan nettisivuilta.

1. Henkilökohtaiset apurahat

- Apuraha opiskeluun
- Tietokone opiskelun apuvälineeksi
- Pienyrittäjän apuraha
- Apuraha ammattimaiseen harrastamiseen
- Kilpaurheiluraha
- Harrastusapuraha
- Tietokone aktiiviseen elämään
- Kulkuvälineapuraha

2. Yhteisöapurahat

- Yhteisöapuraha
- Vuoden Toimija -apuraha

3. Yhteistyöapurahat

- Startti-urheilustipendi
- Vammaistutkimusapuraha
- Vimma-kulttuuripalkinto

Tällä toimintakaudella säätiön tukitoiminnan toteuttamisesta vastaava toimielin Tukilinjafoorumi teki 804 myönteistä tukipäätöstä. Siihen sisältyvät myös ne apurahat, joissa päätökset on valmisteltu yhteistyössä toisen vammaisalan yhteisön kanssa. Yksityis- ja yhteisöhenkilöille myönnettiin 779 apuraha ja yhteisöille

25 apurahaa. Vuoden 2022 aikana saapui yhteensä 1375 hakemusta. Vuonna 2022 toimintakaudella säätiö myönsi apurahoja yhteensä 558 273 eurolla eli kuukausittain noin 46 500 eurolla. Toimintakaudella maksettiin tukena 581 714,44 euroa.

Epävakaan maailmantilanteen vaikutukset havaittiin myös apurahatoiminnassa. Kuluttajahintojen nousuun pyrittiin reagoimaan tekemällä syksyllä 2022 myönnettyjen apurahojen kokoon indeksikorotus.

Apurahojen määriin mainitaan tarkennuksena peruste siihen, miksi tilikaudella tehtyjen tukipäätösten ja maksettujen tukien summa ei ole sama. Tukena hankittavien apuvälineiden hankintasumma ei usein ole päätöshetkellä tarkasti tiedossa, vaan siitä kirjataan kustannusarvio. Tilinpäätökseen apurahat kirjataan suoritusperusteisesti siten, että ne päätökset, joita ei ole maksettu saman tilikauden aikana, kirjautuvat myöhemmille tilikausille, jolloin ne tulevat maksuun. Osa apurahoista maksetaan erissä pidemmän ajan kuluessa ja niissä voi tapahtua myös muutoksia tuetun toiminnan keskeytyessä tai kustannusten muuttuessa.

Yksityishenkilöille myönnetyn apurahan enimmäissumma oli 4999 euroa, koska lahjaverotuksen raja on 5000 euroa. Yhteisöille myönnetyt apurahat voivat olla tätä suurempia. Käytännössä yksityishenkilöille myönnetyt apurahat ovat useimmiten maksimisummaa pienempiä, koska niiden suuruuteen vaikuttavat sekä yksilölliset tarpeet, tukivarojen rajallisuus sekä tukitoi-

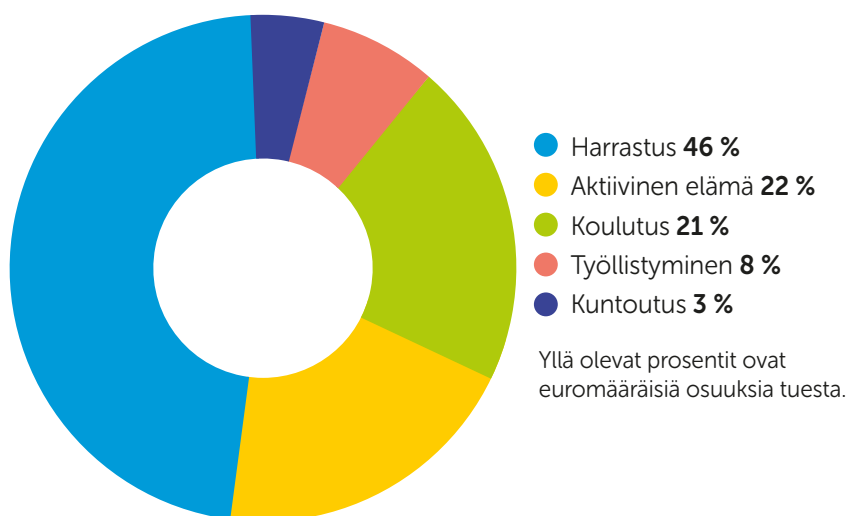
minnan kohdistamisen painopisteet. Painopisteiden kärjessä ovat työllistymisen ja koulutuksen tukeminen. Pääsääntöisesti yksityishenkilöille myönnettyjen apurahojen suuruus vaihtelee 100–2000 euron välillä, ja keskimääräinen yksittäiselle tuen saajalle myönnetty apuraha on noin 700 euroa. Tuki toimitettiin pääasiassa laskutuslupana hankintapaikkaan. Vain poikkeustapauksessa tuki on maksettu suoraan tuen saajan tilille, mutta silloin on edellytetty ostokuitin toimittamista.

Vuonna 2022 jatkettiin alkuvuodesta 2020 käyttöön otetun tukitoiminnan digitaalisen asiakasjärjestelmän kehittämistä yhteistyössä Web-veistämö Oy:n kanssa. Asiakkailta saadun palautteen pohjalta kehitettiin myös nettisivujen hakemuslomaketta saavutettavammaksi. Kehittäminen tehtiin yhteistyössä Näkövammaisten liiton saavutettavuusasiantuntijan ja Web-veistämön kanssa.

Myönteisiin apurahapäätöksiin liittyvät päätösasiakirjat lähetettiin postitse. Muu viestintä, kuten kielteiset päätökset ja kyselyt, pyrittiin lähettämään sähköpostin tai turvapostin välityksellä. Kesällä 2022 otettiin käyttöön Tukilinjan uusi Teams-pohjainen puhelinjärjestelmä, jonka myötä parani myös apurahatoiminnan tavoitettavuus. Uudet puhelinajat ovat maanantaisin, tiistaisin ja torstaisin klo 12.00–14.00.

Tukitoiminnan työntekijät pyrkivät ylläpitämään osaamistaan osallistumalla alan toimijoiden järjestämiin webinaareihin ja verkkokoulutuksiin. Vuonna 2022

Tukilinjan apurahakohteet 2022

koulutuksissa saatiin ajankohtaista tietoa uusista hyvinvointialueista ja vammaispalvelulainsäädännön uudistuksesta sekä asiakaspalvelusta.

Toimintakauden aikana jatkettiin apurahan hakijoiden neuvontaa heidän lakisääteisistä oikeuksistaan. Hakijoita ohjattiin usein hakemaan heille kuuluvaa tukea kunnan vammaispalveluista, Kelasta sekä sairaanhoitopiirien apuvälineyksiköistä. Näin toimittiin

esimerkiksi tapauksissa, kun tietokone katsottiin aisitivammaiselle henkilölle välttämättömäksi laitteeksi elämän kannalta. Hakijaa pyydettiin selvittämään, osallistuuko vammaispalvelu laitteen hankintaan. Usein vammaispalvelut osallistuivat hankintaan 50 % osuudella sen hinnasta. Tukitoiminnan työntekijät antoivat neuvontaa myös sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisille, joilta tuli yhteydenottoja asiakkaiden elämäntilanteisiin liittyen.

Kuva: Reijo Ruotanen

Lahden klubitalolla kuntoudutaan yhdessä toimimalla ja työtä tekemällä. Tukilinja on myöntänyt klubitalon jäsenille apurahoja mm. kokemusasiantuntijana toimimiseen.

Tukilinja myönsi vuonna 2022 apurahan Niina Häkkiselle taide- ja käsityötarvikkeisiin.

Apurahojen saajat

Vuonna 2022 annettu tuki luokiteltiin tilastointia varten esimerkiksi apurahatyyppin, toimintarajoitteen, tuen käyttötarkoituksen ja tyyppin mukaan.

Tukea myönnetään hakemusten perusteella. Vuonna 2022 myönnetyt apurahat jakautuivat toimintarajoitteisille ihmisille laajasti ympäri Suomea. Tuen saajien toimintarajoitteita olivat esimerkiksi kehitys-, liikunta-, ja aistivammat, oppimisvaikeudet sekä psyykkiset ja neurologiset sairaudet tai vammat.

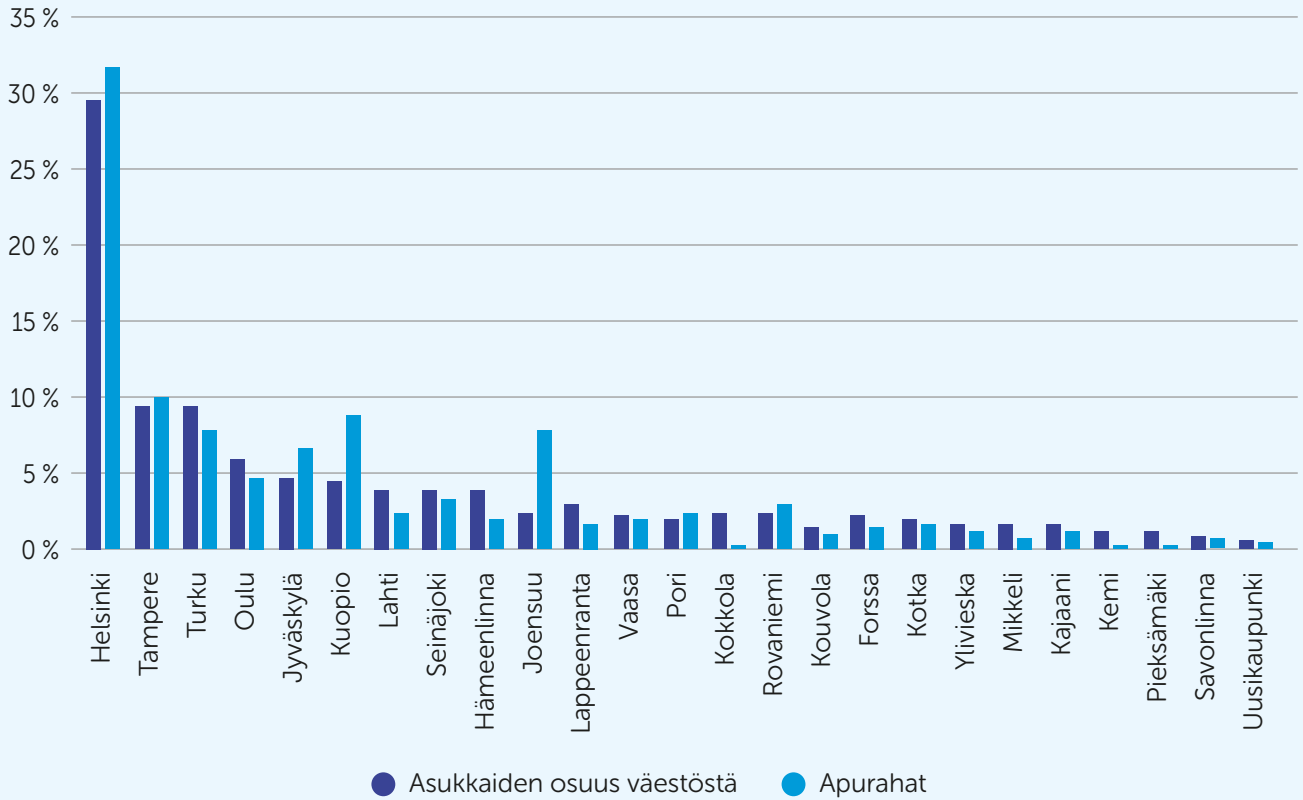
Apurahan saajien ikä

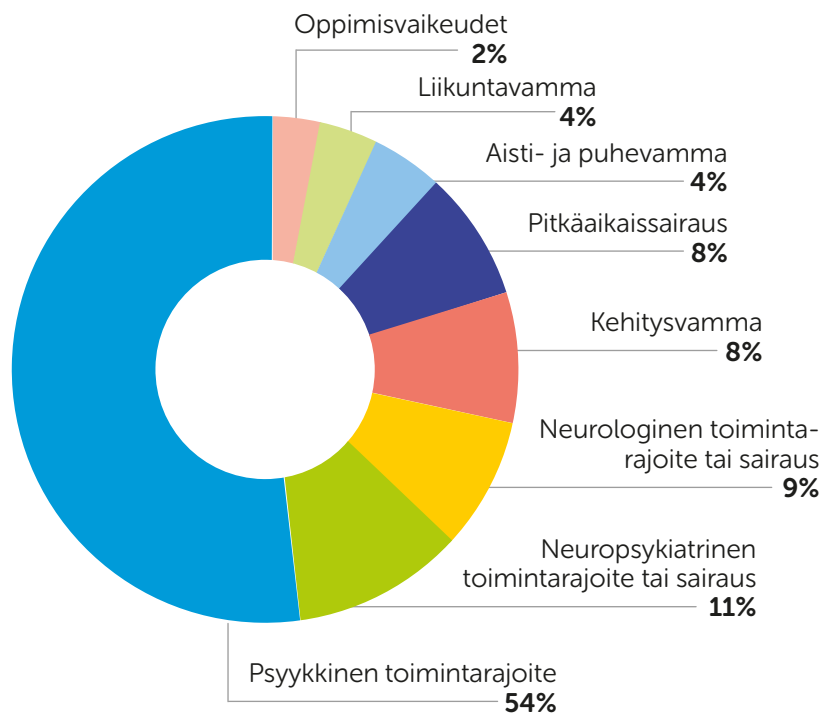
- 31–65-vuotias 59 %
- 18–30-vuotias 31 %
- Alle 18-vuotias 8 %
- Yli 65-vuotias 2 %

Apurahojen jakautuminen alueittain

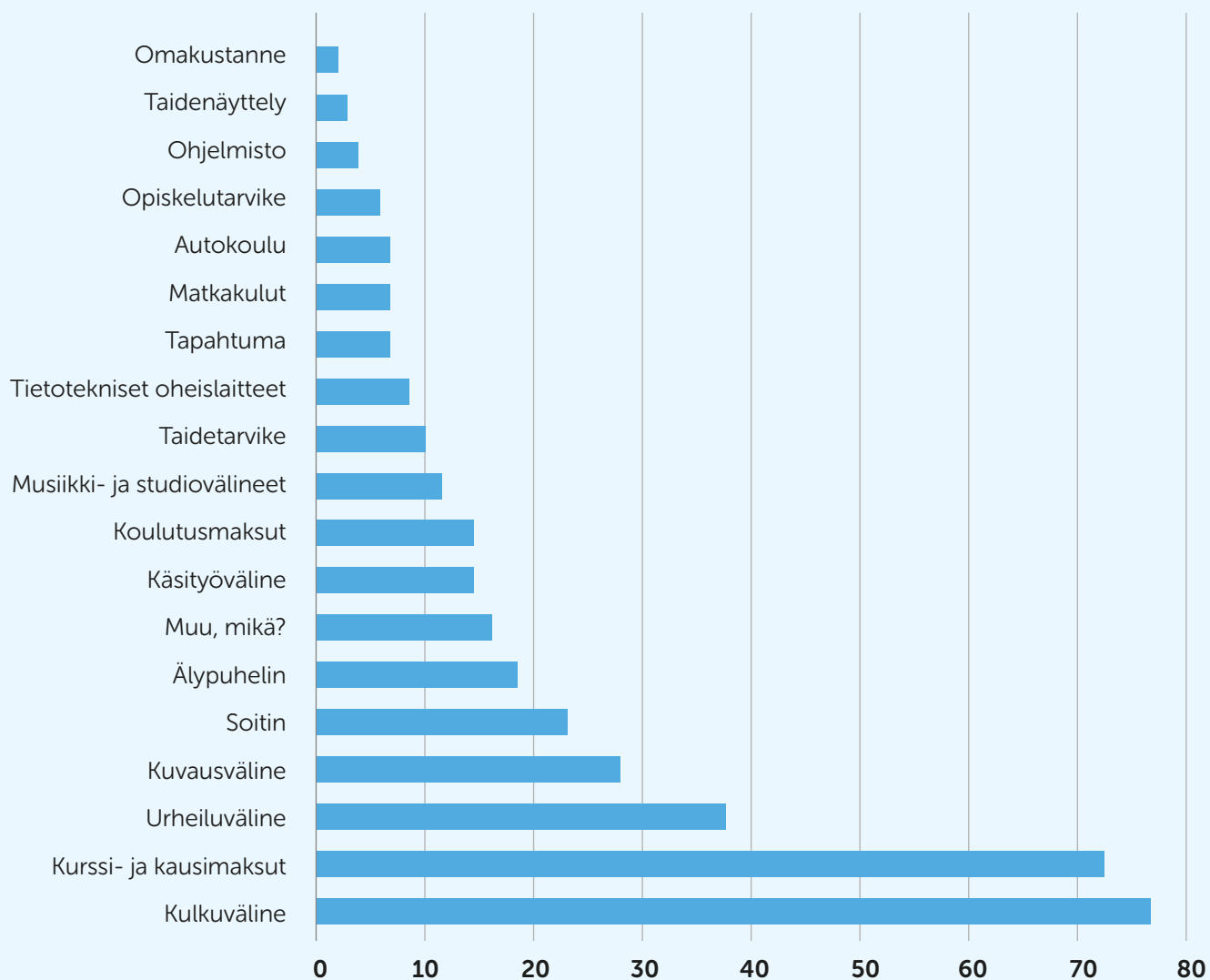
Apurahan saajan pääasiallinen toimintarajoite

Apurahojen käyttökohteet

Muut käyttökohteet (kpl)

Tietotekniset opiskelu-, työ- ja toimintavälineet

Apurahojen yleisin käyttökohde olivat edelleen tietotekniset laitteet ja erityisesti tietokoneet. Myönnetyt välineet jakautuivat asiointiin ja tiedonhakuun käytettäviin perustasoisiin laitteisiin sekä tehokkaampiin laitteisiin, joita tarvittiin opiskeluun ja työntekoon.

Kuvat: Jussi Heittunen

Joel Burgos sai media-alan yritystoimintaa aloittaessaan Tukilinjan apurahan ammattitason kameraan, joka on nyt kovassa käytössä. Tukilinjassa 2/2023 häntä haastateltiin kevytyrittäjyydestä.

Yleinen hakukohde oli myös tablettitietokoneet, joilla on monenlaisia käyttötarpeita. Sisäänrakennettujen ominaisuuksiensa vuoksi ne soveltuvat hyvin esimerkiksi näkövammaisten henkilöiden yhteydenpito- ja apuvälinekäyttöön.

Vuonna 2022 kaikki Tukilinjan kautta tehdyt tietokonehankinnat tehtiin laskutusluvalla. Tässä hankintamallissa apurahan saaja valitsee laitteen itse. Yleisimmät hankintapaikat laskutusluvalla olivat Gigantti, Verkkokauppa.com, Jimm's PC Store ja Power.

Opiskelun tukeminen

Opiskelua tuettiin tietoteknisten apuvälineiden lisäksi apurahoilla kurssi- ja lukukausimaksuihin sekä opiskelutarvikkeisiin. Opiskelu oli joko tutkintoon johtavaa tai lisä- ja täydennyskoulutusta.

Kuva: Sami Eio

Tukilinja myönsi Minkalle Salmirinteelle apurahan kesäyliopiston kuvallisen ilmaisun kurssiin. Vuonna 2022 Tukilinjan myöntämistä apurahoista 21 % tuki opiskelua.

Harrastamisen tukeminen

Harrastustoimintaa tuettiin myöntämällä apurahoja harrastusmaksuihin ja välineiden hankintaan. Tuetut vapaa-ajan harrastamisen välinehankinnat edustivat hintatasoltaan hyvää harrastajatasoa. Kun kyseessä oli ns. ammattimainen harrastus (ks. alla Työllistymisen tukeminen) tai kilpaurheilu, tukena voitiin myöntää myös ammattimaiseen toimintaan soveltuvia välineitä.

Harrastamiseen kohdistettu tuki kasvoi. Vuonna 2021 harrastusapurahojen osuus kaikista apurahoista oli 40 %, ja vuonna 2022 46 %

Kuva: Henrietta Soinen

Tukilinjän apurahalla Eveliina Ruhalahdi kattoi omakustannuslevyn kuluja. Vuonna 2022 Tukilinjän myöntämistä apurahoista 46 % tuki harrastamista.

Työllistymisen tukeminen

Toimintakaudella pyrittiin kohdentamaan Tukilinjän apurahoja erityisesti työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseen. **Pienyrittäjän apuraha** on tarkoitettu sekä päätoimista yrittäjyyttä suunnitteleville henkilöille että niille, jotka jo ansaitsevat yrittäjinä pääasiallisen toimeentulonsa. Pienyrittäjän apurahoja myönnettiin esimerkiksi työvälineisiin, täydennyskoulutukseen ja markkinointikuluihin.

Apuraha ammattimaiseen harrastamiseen on suunnattu henkilöille, jotka pyrkivät saamaan työnomaisesta toiminnasta sivutuloa. Myös nämä tuen saajat työskentelivät usein pien- tai kevytyrittäjinä. Apurahoilla hankittiin usein työvälineitä, kuten tietokoneita,

kuvausvälineitä, soittimia sekä käsityö- ja taidetarvikkeita. Tuella maksettiin myös lisäkoulutusta.

Kuva: Vesa-Matti Väärä

Tukilinjän apuraha auttoi Marika Salosta videoalan yrityksen perustamisessa. Vuonna 2022 Tukilinjän myöntämistä apurahoista 8 % tuki työllistymistä.

Yhteisöapurahat

Vuoden 2022 aikana tehtiin 25 myönteistä yhteisöapurahapäätöstä. **Yhteisöapurahoja** myönnettiin menneen toimintavuoden aikana erityisesti tietoteknisiin laitehankintoihin useiden palveluiden ja toimintamuotojen siirryttyä hybridimuotoon. Lisäksi yhteisöapurahoissa näkyi pieniä merkkejä siitä, että yhteisöt olivat palauttamassa vertaistukitoimintaansa oleellisena osana kuuluvia retkiä ja tapahtumia, joiden kuluihin yhteisöapurahaa voi myös saada.

Suurin yhteisöapuraha (5000 euroa) myönnettiin tänäkin vuonna **DiDa-verkostofestivaalin** (Disability Day Art & Action) kuluihin. DiDana tunnettu, kansainvälistä vammaisten päivää 3.12. vuosittain juhlistava festivaali tarjoaa asenteita muokkaavaa ohjelmaa ja nostaa esiin vammaisia esiintyjä eri taiteenaloilta.

Festivaali järjestettiin tänä vuonna seitsemättä kertaa, ja Tukilinja-säätiöllä on vakituinen edustaja tapahtuman ohjausryhmässä. Päätapahatuma järjestettiin hybriditapahtumana Helsingin Musiikkitalolla. Tapahatumaan kuului myös DiDa goes to Cities -osio, jossa striimattiin tapahtumia myös Oulusta, Tornioista sekä Intian Dumkasta. Kyseisen osion rahoitti Taiteen edistämiskeskus. Paikan päällä Musiikkitalolla nähtiin mo-

Tukilinja sponsoroï kansainvälisenä vammaisten päivänä 3.12.2022 järjestettyä DiDa-verkostofestivaalia.

nipuolisesti taidetta eri taiteen aloilta, ajankohtainen paneelikeskustelu monenlaisten minuuksien tyyleistä sekä **Vimma-kulttuuripalkinnon** jako.

Vuonna 2022 jaettiin lisäksi 9 000 euroa **Vuoden Toimija 2022 –apurahoina** innovatiivisille ja ansiokkaille yhteisöille, joiden toiminnalle on selkeä tarve, mutta ei riittävää rahoitusta. Vuoden Toimija –apurahat jakautuivat seuraavasti:

OMASSA KUPLASSA PODCAST – 1 000 EUROA

Apuraha **Sofia Ruokasen** ja **Sonja Niskas**en Omassa Kuplassa -podcastin kuluihin, kuten studiovuokriin ja äänenlaadun parantamiseen. Vuonna 2020 aloitettu podcast kertoo vammaisperheiden elämästä – siitä, millaista on tulla äidiksi ja olla äiti vaikeasti vammaiselle lapselle.

Podcast antaa äänen tekijöiden omakohtaiselle, toisinaan hyvinkin haastavalle arjelle. Ohjelmassa vierailee myös muita samassa elämäntilanteessa eläviä, joten podcastin kautta on mahdollista saada tietoa monenlaisista asioista, jotka koskettavat vammaisperheiden elämää.

Omassa kuplassa -podcastiin on tehty Spotify-alus- talle jo yli kolmekymmentä jaksoa, joita on kuunneltu yli 70 000 kertaa. Instagramissa sillä on yli 2200 seuraajaa. Podcast on saanut kiittäväää palautetta ja se koetaan vammaisperheiden keskuudessa tärkeänä viestintäkanavana.

SUOMEN AUTSMIKIRJON YHDISTYS RY – 3 000 EUROA

Apuraha mentorointimallin kehittämiseen valtakunnalliselle autismiyhdistykselle. Tavoitteena on suunnitella sarja työpajoja, joissa kartoitetaan mahdollisuuksia tukea autismikirjioon kuuluvia nuoria muun muassa mentorointisuhteiden käynnistämällä, harjoittelujaksoilla ja muilla konkreettisilla, yksilöllisillä tukimalleilla. Työpajoissa on tarkoitus esimerkiksi keskustella keinoista, joilla autismikirjon nuoret aikuiset ovat pystyneet etenemään elämässään, ja käydä läpi haasteita, joita he ovat kohdanneet.

Vetäjiksi on tarkoitus kutsua itsekin autismikirjioon kuuluvia nuoria aikuisia, joilla on onnistumisen kokemuksia työelämässä tai opinnoissa, sekä asiantuntijoita, joilla on osaamista tämän kohderyhmän työllistämisestä.

VAMMAISTEN MAAHANMUUTTAJIEN TUKIKESKUS HILMA – 5 000 EUROA

Apuraha Ukrainasta sotaa paenneiden vammaisten ihmisten ja heidän perheidensä vertaisryhmätoiminnan ja tukitoimintojen kuluihin. Tarvetta on esimerkiksi Ukrainasta paenneiden henkilöiden uintiryhmälle ja perheleirille. Hilma tarjoaa vammaisille maahanmuuttajille myös neuvontapalveluita, jotka liittyvät suomalaisen yhteiskuntaan sopeutumiseen, kuten terveydenhuoltoon, vammaispalveluihin ja kuntoutukseen. Vertaisryhmätoiminnalle ja neuvonnalle on nyt entistä suurempi tarve.

Syksyn 2022 Startti-stipendihaussa saamallaan apurahahalla Neea Sahlström hankki muun muassa uuden keihään ja kiekon sekä keihäänheittopiikkarit.

Yhteistyönä toteutettu tuki

Apurahoja jaettiin yhteistyössä kolmen eri vammaisalan järjestötoimijan kanssa. Näiden apurahojen kohdalla Tukilinja maksoi apurahan ja yhteistyötaho oli mukana asiantuntemuksellaan valitsemassa apurahan saajia.

Startti-urheilustipendit myönnettiin yhteistyössä Suomen Paralympiakomitean kanssa. Stipendejä jaettiin 47 kappaletta yhteensä 24 650 eurolla. Korona-ajan vähentyneet mahdollisuudet liikunnan ja urheilun harrastamiseen näkyivät näiden stipendien hakijamäärissä, jotka olivat aiempia vuosia merkittävästi pienemmät.

Kynnys ry:n kanssa yhteistyössä jaettavan Vimma-kulttuuripalkinnon sai vuonna 2022 Outsider Art Festival, joka järjestettiin Helsingissä toista kertaa. Tapahtuma on näkyvä, monipuolinen ja omaehtoinen, ja se on

tuonut uuden äänen kulttuuritapahtumien kentälle. Festivaalin työryhmään kuuluvat kehitysvammaiset taiteilijat ovat voineet tuoda omat näkökulmansa, tavoitteensa ja osaamisensa ohjelmassa aidosti esiin. Työryhmä sai palkintoon kuuluvan 5 000 euron työskentelyapurahan. Kunnia-Vimma myönnettiin Hannele Cantellille hänen omakohtaisesta teoksestaan Sekunnit ennen kaatumista (Tuuma-kustannus).

Vammaistutkimuksen seuran VATU:n kanssa yhteistyössä myönnettäviä vammaistutkimusapurahoja jaettiin 15 000 eurolla vuonna 2022. Ne myönnettiin kolmelle tutkijalle seuraavasti:

LAVIKAINEN ANNIINA, HELSINGIN YLIOPISTO, SOSIAALITETEIDEN TOHTORIOHJELMA 6 000 EUROA
Tutkimusapurahan väitöskirjatutkimuksen viimeistelyyn. Väitöskirja tutkii ikääntyneiden kuulovammais-

ten yhteiskunnallista asemaa tarkastelemalla palvelunkäyttäjien kokemuksia sekä suomalaisen median että lakien ja hallinnollisten dokumenttien tapaa kuvata heterogeenistä ikääntyneiden kuulovammaisten ryhmää. Se tekee näkyväksi terveydenhuollon lääkinällisen kuntoutuksen ja vammaispalvelujen instituutionaaliset kehukset, jotka sulkevat osan ryhmästä palvelujen ja tukitoimien ulkopuolelle.

ERA SALLA, JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO, YHTEISKUNTATIETEIDEN TOHTORIOHJELMA 6 000 EUROA

Tutkimusapuraha väitöskirjatutkimuksen loppuvaiheeseen. Väitöstutkimus on nimeltään *Siltoja raja-aitojen sijaan: käsitteet, käytänteet ja politiikka vanhuuden ja vammaisuuden risteyksessä*. Sen aiheena on ikääntyneiden vammaisten henkilöiden ja ikääntyneinä vammautuneiden henkilöiden asema palvelujärjestelmässä ja yhteiskunnassa laajemminkin. Tutkija osallistuu lisäksi ikääntymisen ja vammaisuuden rajapinnan teoreettiseen ja käsitteelliseen keskusteluun niin kansainvälisellä tutkimuskentällä kuin Suomessakin.

SIVUNEN ULLA, JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO, KASVATUSTIETEIDEN TOHTORIOHJELMA 3 000 EUROA

Tutkimusapuraha alkuvaiheessa olevaan väitöstutkimukseen. Tutkimuksen kohteena on viittomakielisten (suomalainen viittomakieli tai muu viittomakieli) 15–25-vuotiaiden nuorten ja nuorten aikuisten mediasuhteet, kielelliset resurssit ja toimijuus digitaalisissa ympäristöissä. Tavoitteena on tutkia ja kartoittaa viittomakielisten nuorten ja nuorten aikuisten käytäntöjä median ja uutisten käytön suhteen sekä heidän toimijuuttaan ja oppimistaan digitaalisissa ympäristöissä. Eri mediat ja digitaaliset viestintäympäristöt voivat joko mahdollistaa tai rajata kuurojen tai huonokuuloisten nuorten osallistumista ja vaikuttaa osaltaan tämän ryhmän digitaaliseen osallisuuteen ja yhdenvertaisuuden mahdollisuuksiin tämän päivän tietoyhteiskunnassa. Tutkimuksessa tarkastellaan viittomakielisten nuorten käsityksiä ja kokemuksia omasta mediasuhteestaan ja monilukutaidostaan.

Tukilinja-säätiön ja Tukilinja-lehden työntekijät viettivät hauskan virkistyspäivän meloen ja tikkupullaa paistellen.

Henkilöstö

Tukilinja-säätiössä työskenteli vuonna 2022 seitsemän henkilöä, joista enemmistö osa-aikaisina. Marraskuussa 2022 säätiössä aloitti kahdeksantena työntekijänä markkinointikoordinaattori. Markkinointikoordinaattorin palkkaamisella säätiö tavoittelee ulkoisen ja sisäisen viestinnän sekä markkinointinsa kehittämistä siten, että tieto Tukilinjasta tavoittaa yhä useammat kohdeyhmään kuuluvat henkilöt. Muut säätiön työntekijät työskentelevät apurahojen, tiedotuksen ja varainhankinnan piiriin kuuluvissa työtehtävissä.

Säätiössä otettiin käyttöön säännölliset, kahdesti vuodessa toistuvat työhyvinvointikyselyt, joilla seurataan henkilöstön työhyvinvoinnin tilan kehittymistä. Säätiön työntekijöille järjestettiin vuoden aikana kaksi TYHY-päivää, joiden sisältöihin henkilöstöllä oli mahdollisuus vaikuttaa. Suunniteltu yhteinen henkilöstökoulutus siirtyi toteutettavaksi alkuvuoteen 2023. Lisäksi osa henkilöstöstä osallistui leikkimieliseen kävelykilometri-kisaan, jonka tarkoituksena oli lisätä työkuntoa ylläpitävää arkiliikuntaa.

Työsuojelusuunnitelma päivitettiin ajan tasalle vuoden aikana, ja säätiö osallistui AVI:n työsuojelutarkastukseen, jossa tarkasteltiin erityisesti organisaation psykososiaalista kuormitusta. Tarkastuksessa ei löy-

detty huomautettavia asioita. Vuoden aikana tarkasteltiin myös yhdessä koko henkilöstön työnkuvia ja vastuualueita ja mietittiin mahdollisia sijaistamisia.

Säätiön tukitoiminnassa työskenteli apurahahakemusten käsittelyssä kolme työntekijää, joista kaksi vastasi yksityishenkilöiden apurahahakemusten käsittelystä. Yhteisö- ja yhteistyöapurahoista vastaava työntekijä on yhteisöjen hakemusten käsittelyn lisäksi vastannut säätiön lahjoitusvarainhankinnan kehittämisestä ja toteuttamisesta yhdessä tiimin kanssa. Säätiön neljäs tukitoiminnan työntekijä vastasi apurahojen tietoteknisistä asiantuntevasta vaativasta käsittelystä ja hakijoiden neuvonnasta tietoteknisissä kysymyksissä. Lisäksi tukitoiminnan eri tehtäviin osallistui käytännössä koko henkilöstö.

Säätiön henkilöstö kehitti osaamistaan kuluvana vuonna osallistumalla oman alansa webinaareihin ja perehtymällä ajankohtaisiin, oman työnkuvan kannalta olennaisiin aineistoihin. Vuoden aikana juotiin myös valmistujaiskahveja henkilöstön osaamisen kehittämisen johdosta. Säätiössä suoritettiin ammattimaisen varainhankinnan erikoisammattitutkinto, Sosionomi (YAMK) – opinnot sekä Invalidiliiton ja Kulttuurilla kaikille palvelun ”Edistä saavutettavuutta” – verkkokurssi.

Lahjoitusvarainhankinnan kehittäminen

Tukilinja-säätiö jatkoi lahjoitusvarainhankinnan kehittämistä sekä verkostoitumista muiden varainhankintaa harjoittavien yhteisöjen kanssa.

Toimintavuoden aikana säätiö hyväksyttiin Vastuullinen Lahjoittaminen ry:n (VaLa ry) jäseneksi. VaLa ry on varainhankintaa harjoittavien yleishyödyllisten yhteisöjen yhteistyöverkosto. Sen missiona on määritellä ja edistää hyvän hallinnon ja varainhankinnan periaatteita suomalaisessa yhteiskunnassa. Lisäksi liityimme VaLa ry:n jäsenjärjestöjen Hyvä Testamentti -kampanjaan, jonka tarkoituksena on muuttaa testamenttikulttuuria Suomessa, jossa toistaiseksi vain pieni osa ihmisistä on kirjannut viimeisen tahtonsa.

Säätiö liittyi myös Auttamisesta Arkea -lahjoituspalveluun, jonka kautta niin yksityishenkilöt kuin yrityksetkin voivat tukea hyväntekeväisyystyötä Suomessa. Tukilinja-säätiö on yksi lahjoituskohteista palvelussa yhdessä monien muiden hyväntekeväisyysjärjestöjen kanssa.

Säätiömme työntekijä on osallistunut VaLa ry:n, Hyvä Testamentti -kampanjan sekä Auttamisesta Arkea -lahjoituspalvelun ohjausryhmien työhön.

Omaa lahjoitusvarainhankintaamme olemme kehittäneet mm. lisäämällä lahjoituskanavia. Keväällä 2022

otimme käyttöömme tekstiviestilahjoittamisen mahdollisuuden ja syksyllä 2022 myös lahjoitusten mobiilimaksu mahdollistui MobilePay -sovelluksella.

Lahjoitusvarainhankinnassa käynnistettiin sosiaalisen median suunnitelmallinen käyttö markkinointikanavana. Tällä pyritään sekä lahjoitusten lisäämiseen että toimintaamme edistävään vuorovaikutukseen toimintamme tukijoiden, henkilökunnan ja apurahan saajien välillä. Sometoiminnan toteuttamisesta vastaa syksyllä työnsä aloittanut markkinointikoordinaattori yhteistyössä koko henkilöstön kanssa.

Joulun aikaan toteutimme jälleen myös joululahjoituskampanjan sekä osallistuimme Lahjoittamo -lahjoituspalvelun joulukalenteriin, jossa Tukilinjan toimintaa esiteltiin 11.12.2022.

Hallinto ja toimintaperiaatteet

Säätiön toiminnassa korostuu sen tavoitteena oleva tukitoiminnan harjoittaminen. Muut toiminnot pyritään pitämään mahdollisimman vähäisinä. Omaisuudenhoidon ja taloushallinnon palvelut ostetaan alan yrityksiltä.

Ennakonpidätyksen alaisia palkkoja maksetaan säätiössä työskenteleville työntekijöille ja hallituksen jäsenille. Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille ei maksettu erillisiä palkkiota hallitustyöskentelystä.

Hallituksen toimintakausi on kolme vuotta ja kuluva toimintakausi alkoi 1.1.2021. Hallitukseen kuuluivat toimintakaudella **Heikki Laukkarinen, Ismo Seppä** ja **Iris Tenhunen**. Hallitus kokoontui toimintakauden aikana neljä kertaa. Tukilinjafoorumien kokousten puheenjohtajana toimi Tukilinja-säätiön hallituksen puheenjohtaja Heikki Laukkarinen. Yhteistyö- ja vaikuttamisapurahojen päätöksistä vastasi Tukilinja-säätiön hallitus.

Talous ja varojen hoito

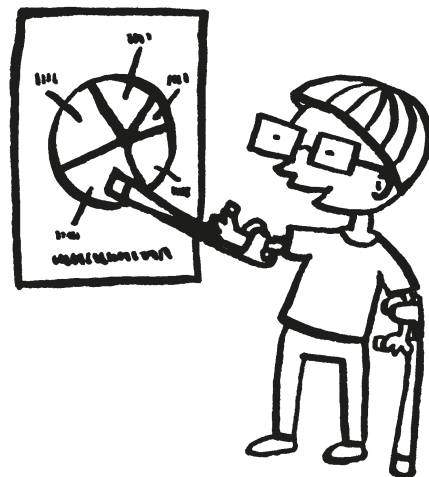
Säätiön toiminnan tuotto oli toimintavuonna 2022 yhteensä 1 060 883,25 euroa. Suurimman osan siitä muodostivat säätiön perustajan lahjoitukset, jotka olivat yhteensä 900 000 euroa. Toimintakauden aikana säätiö maksoi apurahoina 581 714 euroa.

Säätiön rahankeräyksen tuotto oli 160 883,25 euroa. Tulosta laskettaessa rahankeräyksen tuotoista vähennetään ainoastaan välittömästi rahankeräykseen liittyvät kulut, kuten pankki- ja maksunvälityskulut, postituskulut, rahankeräyksen lupamaksu, markkinointikulut ja muiden palvelutarjoajien käyttämisestä aiheutuvat kulut. Rahankeräyksen kuluja kertyi yllä mainituista eristä yhteensä 32 371,92 euroa. Rahankeräyksen tulos oli 128 511,33 euroa, eli noin 80 prosenttia keräyksen kokonaistuotosta. Tulos käytetään kuluvalle toimintakaudella lyhentämättömänä säätiön jakamiin apurahiin.

Säätiön suurin yksittäinen kuluerä olivat henkilöstömenot, joista suurin osa koostui tukitoiminnan henkilöstön palkkamenoista. Säätiön palveluksessa oli toimintakauden lopussa yhteensä kahdeksan henkilöä, joista suuri osa työskenteli osa-aikaisesti. Palkat ja palkkiot olivat toimintakaudella yhteensä 251 365 euroa. Henkilöstökulujen jälkeen suurin yksittäinen kuluerä olivat irtaimistokulut. Näistä suurin osa aiheutui apurahojen tietojärjestelmän suunnittelusta ja ylläpidosta. Toimitilakulut, hallintopalvelut ja tieto- ja rahaliikenteen kulut olivat näiden lisäksi merkittäviä yksittäisiä kulueriä. Säätiön tilikauden voitto oli 4 362 euroa ja taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 1 077 303 euroa.

Varojen hoito

Säätiön varojen hoidon tavoitteena on tehtyjen sijoitusten suunnitelmallisuus ja tuottavuus pitkällä aikavälillä. Säätiön alkuvaiheen tavoitteena on kasvattaa sijoitusomaisuutta, jonka tuotolla on tarkoitus kattaa jatkossa säätiön toimintamenoja ja mahdollistaa näin lahjoitusvarojen kohdistaminen tukitoimintaan. Hallitus valvoo yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa sitä, että säätiön varat on sijoitettu suunnitelmallisesti ja eettisesti. Sijoituksissa otetaan huomioon sekä lyhyen aikavälin likviditeetti että pitkän aikavälin rahoitustarpeet.

Säätiön sijoituksissa riskit on kartoitettu yhdessä omaisuudenhoidtoyhtiön edustajan kanssa ja niitä on pyritty minimoimaan eri keinoin. Tuotoltaan voimakkaammin vaihtelevia sijoituslajeja on kompensoitu vakaammilla ja turvallisemmilla sijoituslajeilla. Sijoitukset pyritään myös hajauttamaan toimialoittain, maantieteellisesti, ajallisesti ja sijoituslajeittain.

Säätiön sijoitusvarallisuuden markkina-arvo oli vuoden lopussa 859 480 euroa. Sijoitusvarallisuus on alkoitu kahdeksaan eri rahastoon.

Lähipiiritapahtumat

Säätiö raportoi toimintakertomuksessaan kaikki lähipiiritapahtumat (suppean lähipiirin kanssa) vuonna 2015 voimaan astuneen uuden säätiölain sekä säätiön hyvän hallintotavan mukaisesti.

Tukilinja-säätiön tavanomaiset lähipiirit:

- Säätiön perustajayhdistys antaa lahjoituksia säätiölle.
- Hallituksen jäsenille maksetaan palkkaa säätiön eteen tehtävästä työstä.
- Tilintarkastajille maksetaan palkkio laskun mukaan.
- Säätiö ostaa toimisto- ja toimitilapalveluita perustajayhdistykseltä.

Säätiö osti toimintavuotena säätiön perustajayhdistykseltä toimistopalveluita toimistohotelliperiaatteella. Ostettujen palvelujen ja käyttöomaisuuden hinnoittelu perustui markkinahintaan. Säätiö ei ole maksanut apurahoja tai antanut lainoja taikka sitoumuksia säätiön lähipiiriin kuuluville. Säätiön hallituksen jäsenille on maksettu palkkaa työskentelystään säätiön hyväksi. Hallitustyöskentelystä ei ole maksettu erillistä korvausta.

Yhteenvedo säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluvien kanssa tehdyistä lähipiiritöistä on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säätiöllä ei ole tiedossa muita lähipiiritöitä.

TOIMET TAI TALOUDELLISET EDUT EUROINA	LÄHIPIIRISUHTEN LUONNE				
	1	2	3	4	5
A) Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset		94 268,52 €	156 542,10 €		
B) Sopimukset	41 637,20 €	2 914,00€			
C) Myönnetty tuki	900 000,00 €	250,00€			
D) Annetut lainat, vastuut ja vastuusitoumukset					
E) Sanallinen kuvaus toimista ja taloudellisista eduista	A2) Hallituksen kolmelle jäsenelle (jotka työskentelivät säätiössä) maksettu yhteenlaskettu palkkasumma oli luontaisetuineen. Hallitustyöskentelystä ei maksettu erillistä korvausta B1) Säätiö maksoi perustajayhdistykselle vuokraa toimistohotellipalveluista (mm. puhelin, s-posti, datasiirto, internet, toimistotarvikkeet, postitus, toimitilavuokra, kiinteistöhuolto). B2) Tilintarkastajalle maksettu palkkio tilintarkastuksesta sopimuksen mukaan C1) Säätiön perustajan maksama lahjoitus toimintakaudella C2) Säätiön hallituksen jäsenen tekemät lahjoitukset säätiölle.				

LÄHIPIIRISUHTEN LUONNE
1 Säätiön perustaja ja säätiössä määräysvaltaa käyttävä sekä näiden tai säätiön tytäryhteisö ja -säätiö
2 Säätiön ja 1 kohdassa tarkoitetun yhteisön ja säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, vastuunalainen yhtiömies ja tilintarkastaja
3 Säätiön asiamies ja muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtamiseen. Jos ryhmään 3 kuuluu vain yksi johtaja, kuten asiamies, tämän tiedot voidaan yhdistää kohtaan 2.
4 1-3 kohdassa tarkoitetun ihmisen perheenjäsen*
5 1-4 kohdassa tarkoitetun ihmisen tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö
*aviopuoliso ja avopuoliso, oma ja puolison lapsi ja tämän puoliso ja jälkeläinen sekä oma ja puolison vanhempi, isovanhempi ja tämän vanhempi

Riskienhallinta

Osa säätiön palveluista, kuten omaisuudenhoito ja taloushallinnon palvelut, on kustannustehokkuuden saavuttamiseksi ulkoistettu.

Palvelujen laatuun liittyvää riskiä alennetaan valitsemalla palveluntarjoajat huolellisesti sekä harjoittamalla säännöllistä raportointia ja seuranta. Muita riskejä on kartoitettu ja niitä on minimoitu vakuutuksien ja toimintaohjein. Säätiöllä on vastuuvakuutus ja tapaturmavakuutus. Lisäksi säätiöllä on hallituksen vahvistama lähipiiriohje.

Tukitoiminnassa käsiteltävät hakemukset sisältävät tietosuojan kannalta arkaluonteista tietoa, jonka tietoturvalliseen käsittelyyn on kaikissa prosessin vaiheissa kiinnitetty erityistä huomiota.

Taloudellisista riskeistä merkittävimpiä ovat voimakas riippuvuus säätiön perustajayhdistyksen rahoituksesta sekä pienemmässä määrin sijoitustoimintaan liittyvä epävarmuus. Taloudellisia riskejä hallitaan myös hoitamalla säätiön sijoituksia suunnitelmallisesti ja hajauttamalla ne ajallisesti, sijoituslajeittain ja maantieteellisesti.

Kuluvan vuoden 2023 näkymät

Talousarviossa varataan noin 715 000 euroa myönnettäväksi apurahoina kuluvalle toimintakaudella.

Toimintakauden tavoitteena on lisätä säätiön vuosittaisia tuottoja ja myönnettyjä apurahoja, tehostaa toimintaa sekä parantaa omavaraisuutta. Tavoitteiden toteutuminen vaatii rahankeräyksen kehittämistä ja monipuolistamista sekä tukitoiminnan tietojärjestelmän jatkokehittämistä.

Helsingissä 5.5.2023

Heikki Laukkarinen, pj

Iris Tenhunen

Ismo Seppä